

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 12.— P

Félévre . . . 6.— P

Negyedévre 4.— P

M. kir. postatakerék-
pénztári csekszámla
száma 38990.A hirdetési díj mm-
ként 24 fillér és előre
fizetendő. — Szöveg
közt ennek duplája.

FOGADÓ

SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATALBudapest, VI., Aradi
ucca 11. IV. em. 4.
(Lift) Teréz körútnál.

Telefon: 18-8-98.

Lap megjelenés:
minden hónap 1-én
és 15-én.

MAGYAR VENDÉGLŐS

A „KORCSMÁROS“ MELLÉKLETTEL

Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete és a Budapesti Korcsmárosok Szakosztálya hivatalos közlönye
A fogadós-, vendéglős-, korcsmáros és kávéipar, idegenforgalmi, borgazdasági és pincérérdekeket képviselő lap

Csak egységes, egyetemes érdekképviselettel áll szóba a kormány

Gömbös Gyula miniszterelnök egy-
nala megjelent iparosküldöttségnek a
következőket mondotta:

*„A magyar iparosságnak is
megvannak a maga fájdalmai,
Már többször kijelentettem,
hogy az illetékes tényezők és
elsősorban a kereskedelemügyi
miniszter úr foglalkoznak és
foglalkozni fognak ezekkel a
kérdésekkel és ha azt látom,
hogy nem huszontöt különböző
érdekképviseleti csoporttal, ha-
nem az iparosság érdekeit egy-
ségesen képviselő egyetemes ér-
dekképviselettel állok szemben,
akkor elismerem, hogy ez a
másik tényező, amelynek kíván-
ságait meg kell hallgatnom és
támogatnom.“*

Mit jelentenek a miniszterelnök
szavai?

Kövessük egyszer a hitszónokokat és
boncoljuk a textust. A miniszterelnök-
nek fentebb idézett beszédjét három
részre osztjuk és könnyebb megértés
céljából igyekeznünk megmagyarázni a
beszédben levő gondolatot.

Az első részben azt mondja a minisz-
terelnök, hogy ő tudja, a magyar ipar-
osságának is megvan a maga fájdalma,
a maga jogos kívánsága, amelyek tel-
jesítését kívánják, mert ezáltal könny-
ebb megélhetésük és boldogulásuk
biztosítható volna.

A második részben azután azt mond-
ja, mivel az illetékes tényezők, tehát
a kormány ezeket tudja, anélkül, hogy
erre még figyelmét külön is felhívták
volna, a felelős tényezők kötelességük-
nek tartották, hogy az ipari kérdések-
kel foglalkozzanak és tovább is arra
törekcszenek, hogy az iparosproblémát
megoldják.

A harmadik részben és ez a legfontosabb, a miniszterelnök rámutatott
arra, hogy a hivatalos tényezőknek és
neki is az iparosok ügyeinek megoldá-
sánál igen nehéz helyzete van és nem
oly könnyű a bajokat orvosolni. Mert
neki azt kell látnia, hogy az iparosság
speciális érdekeinek védelmére igen
sok az érdekképviselete, huszontöt külön-
böző érdekképviseleti csoport ostromol-
ja a miniszteriumot és mindegyik
más-más orvosságot ajánl. Megjelenik
az egyik érdekképviselet vezetősége és
előadja, hogy milyen intézkedésre van
feltétlenül szükség az iparosság meg-
mentésére. A következő napokban meg-
jelenik a konkurrens érdekképviselet
vezetősége és más követelményeket
állít fel, amellyel lerontja az előzőleg
megjelent érdekképviselet munkáját
stb. Ilyen össze-visszaság és öureklám
mellett eredményes közérdekű munkát
kifejteni nem lehet! S mindaddig, amíg
az iparosság ezen nem változtat, nincs
módjában egyik érdekképviselettel sem
leülni és tárgyalni. Bár jól tudja, hogy
az iparosságnak csak egyféle érdeke
lehet, de a különböző vezetők a már
említett oknál fogva egymás állítólagos
közérdekű munkálkodását kontra-
karirozza.

A miniszterelnök azután mindjárt
meg is mutatja az utat amelyen haladni
kell az iparosságnak, ha azt akarja,
hogy panaszaikat orvosolja, kívánságait
figyelembe vegye. Tessék egy egysé-
ges, egyetemes érdekképviseletet alkot-
ni, amelyet a kormány azután elismer
s tudja, hogy ez a másik tényező, mely-
nek kívánságait meg kell hallgatni és
támogatni. Súlya csak az olyan szak-
mai érdekképviseletnek lehet, melynek
zászlója alatt az összes szakmabeliek
tömörülnek s nem egyes frakciók. EY-
ször tehát tessék a szakmán belül ren-
det teremteni és a különböző szakmai
érdekképviseleteket egybe forrasztani.
Csak ennek megtörténte után fog sike-
rülni komoly eredményt elérni. Ha
egyes szakmák erre nem képesek, úgy
jogelmük sincsen arra, hogy az ipar-
águk speciális érdekeinek valaké szó-
szólója legyen és az meghallgatassék.

Mi tehát a teendő? A miniszterelnök
úr útmutatása szerint a szakmai érdekképviseleteket egyesíteni! Mert anélkül
hiába gyülesezünk, hiába tanács-
kozunk, hiába panaszoljuk el egymás-
nak bajainkat, hiába „kérünk, de meg
nem adatik“, hiába „zörgetünk, meg
nem nyitnak.“ Az egyes kartársak-
nak bele kell illeszkedni az egység gon-
dolatába, s mint tudjuk, ez meg is van.

A Fogadó mindenkor az erők egybe-
fogásának szükségességét hangoztatta.
Ugyanezt teszi most is, amikor a szak-
mai két országos alakulatok minden
tagja is ezt akarja. Iparunk a sár szél-
lén áll, egész iparunk a siralomházban
várja sorsát — megkegyelmezését. Már
nincs idő hosszú fontolgatásra és zör-
szálhasogatásra. A vendéglős és kores-
máros ipar nagy tömege cselekvést vár.
Tessék egységet teremteni, mert nem-
csak minden ország, de minden ipar is,
amely magában meg hasonlít — el-
pusztul. Iparunk pedig nem akar el-
pusztulni!

Popper Mór és Lipót Rt. bornagykereskedés

Alapítva 1869.

Budapest-Kőbánya, Előd u. 8.

Telefon: 48-4-62.

Az 1922. évi országos szőlő és borgazdasági kiállításán aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

Az italmérési illeték kivetésének és beszedésének egyszerűsítése

A vendéglátóiparral foglalkozó közönségnek állandóan kellemetlen problémája az italmérési illeték jelenlegi rendszere. Ennek a mindenképpen elavult és hihetetlen adminisztrációs apparátust igénylő kimunkálási és beszedési módszere magának a pénzügyi hatóságnak is igen sok gondot okoz. A vendéglátóipari érdekeltség pedig ezt a gondot meglehetősen igyekezett fokozni, mert hiszen alig volt olyan értekezlet vagy közgyűlés, akár a vendéglősöknél, akár a kereszmárosoknál amelyek ezzel ne foglalkozott volna és a sérelmeket hosszú memorandumokba ne jutott volna el az illetékes pénzügyminisztériumhoz.

Úgy látszik ebben a kérdésben elhatározás döntő befolyással esett latba a Vendéglősök és Kereszmárosok Országos Egyesülete legutóbbi, Szentendréen tartott országos nagygyűlés határozmányja és ennek alapján készült memorandum, amelynek hatását bizonyára fokozta a Szállodások és Vendéglősök Országos Szövetségének folyó évi október hó 17-én megtartott közgyűlésén elhangzottak is és általában ezen a téren a Szövetség által is kifejlesztett propaganda. Mi ugyanis nem hivatalosan, de eléggé jól informált helyről arról értesültünk, hogy a pénzügyminisztérium elvileg állást foglalt az italmérési illeték mai rendszerre ellen, de bizonyos okok hátráltatják a reform keresztülvitelét. Legvalószínűbb, hogy ezen a téren elfogadják az Országos Egyesület és a Szövetség által is ajánlott módot, hogy a fogyasztási adóval együtt hajtásák be az italmérési illetéket is úgy, hogy literenként egy fillért hozzácsapnak a fogyasztási adóhoz.

Ez a megfizetési mód tulajdonképpen a legigazságosabb, mert hiszen ha a vendéglősnek nagyobb a forgalma szívesebben fizeti ezt az egy fillért italmérési illeték fejében a forgalomba hozott bor mennyisége után, viszont teljesen igazságtalan az, hogy egy alig 30–40 hl bort kimérő, az előbb említett egy filléres kules szerint 30–40 pengő italmérési illetékre kötelezett vendéglős vagy kereszmáros, az illeték mai rendszerre mellett, akár a legalacsonyabb osztályba is besorozottan, 60–80 P italmérési illetéket fizessen. Az tehát kétségtelen, hogy az italmérési illetéknek ilyen módon való beszedése az adózó iparosok szempontjából a legigazságosabb, a legegyszerűbb, mert minden adminisztrációs költséget feleslegessé tesz. De még az a hátránya sincs, hogy az így kivetett illetékkel bármelyik iparos is hátrálékba maradjon, mert hiszen amint a fogyasztási adót az ital átvételekor a fővárosban azonnal a vidéken pedig két hetenként vagy havonta ki kell fizetni, ugyanúgy kifizeti ezt a literenkénti egy filléres italmérési illetéket is.

De a köz érdekében is igazságosabb

az illetéknek ilyen módon való kivétése, mert hiszen nagyon gyakori eset, ezt az illeték kivető közegek a legjobban tudják, hogy a kivetés alapjául szolgáló adatokból megállapíthatóan sok vendéglős 1000 hl-en felüli bort is elmérve az általunk javasolt rendszer szerint legalább ennek megfelelő 1000 P-t fizetne, holott ma például Újpesten a legmagasabb illetékfokozat 700 P-t tesz ki, emélfogva erre az adózóra 700 P-nél nagyobb illetéket kivetni nem lehet, tehát a köz megkárosodott 300 P-vel.

Igaz, hogy ezzel a rendszerrel szemben azt szokták felhozni, hogy viszont a fogyasztás arányában kivetett illeték rendszer mellett nem lehet az üzletek minőségét, annak speciális jellegét és más egyéb körülményeket figyelembevenni, amelynek figyelembevétele mellett szokták a jelenlegi rendszer mellett az üzleteket, az egyes fokozati osztályokba besorozni, vagy külön illeték alá sorozni.

Szerintünk azonban ennek az ellenvetésnek semmiféle létalapja nincsen, mert egyrészt az a külső látszat, amelynek alapján ezeket, a külső körülményeket is figyelembe veszik, nem egy 100%-ig elfogadható kivétési alap, másrészt annyira bonyolult a kivétési eljárás és annyira nagy adminisztrációs költség-többletet jelent, amely már azért sem éri meg ezt a többletet, mert ettől a többletből magára az italmérési illetéknek sem marad semmi, mert azt felemészti az adminisztrációs költségek.

De különben is, ha a multban lehetett is azt mondani, hogy egy nagyobb luxuriózus üzlet italmérési illetékét azért kell felemelni, mert ez az üzlet nagyobb haszonkucsal is dolgozik, tehát méltányos is, hogy magasabb italmérési illetéket is fizessen, ez az

Ha fájós lábat

gyógyítani karja és elegáns cipőben akar járni, akkor cipőt

Nagy Sándor modern ortopéd-cipésznél készíttesse Budapest, V., Aulich u. 3. Telefonhívó: 25-7-62.

okoskodás az ilyen üzletek mai nagy rezsi kiadása — luxus és vigalmi adó — folytán ezt a hasznot többé nem produkálja és merőben igazságtalan, hogy ilyen üzlet, ha mondjuk 500 hl bort mér ki egy évben és a vendéglős alakulatok által javasolt kules szerint köteles volna fizetni 500 P illetéket, ehelyett a régi rendszer szerint 2000–3000 P illetéket fizessen csak azért, mert a mai lehetetlen gazdasági viszonyok mellett, módjában van üzletére alaposan ráfizetni. A fővárosi nagyszállóüzemek italforgalma, nem ér fel egy közepes söntésüzlet forgalmával.

Ha eddig lehetett is valami módon a régi bürokratikus copf kívánalmainak megfelelően az eddigi rendszert fenntartani, ma már azt semmivel sem lehet indokolni és kitörő örömmel fogjuk megállapítani, hogyha a mai kormány minden módot elkövet az adminisztráció egyszerűsítése érdekében, amely iparunk közönségével is számol.

Ha van valahol a közigazgatásban racionalizálási lehetőség, akkor ezen a téren igazán megvan és így alapos a meggyőződésünk, hogy meghúzták már a lélekharangot a régi rendszer felett és a felszólamlási bizottságok utójára ülnek össze.

Felmerült az az aggály, hogy vidéken, főleg kisebb községekben, hol állítólag az italmérők a fogyasztási adót általában fizetik, az illetékkel kombinált fogyasztási adó hátrányos lehetne a községek háztartására. Ettől nem kell tartani. A gyakorlat és a jegyző urak majd úgy fogják megoldani ezt a kérdést, hogy a bevételük ne csökkenjen.

Készey Vince.

A mai német vendégipar

— Objektív svájci tudósítás. —

Mind a mai napig, amíg a német vendégipar tekintélyes szervezete a közismert Köster Emil elnök vezetésével állt, a következő alapelv érvényesült: A vendégipar mint olyan, ne ártsa magát a politikába, minden vendégnek, pártállásukra való tekintet nélkül, álljon rendelkezésére; hogy az egyes vendégiparos milyen politikai irányhoz tartozik; ez az ő legsajátabb magánügye.

A nemzeti szocializmus uralomra jutása után ez gyökeresen megváltozott. A vendégiparosnak politikussá kellett lennie, még pedig nemzeti szocialistává! Ugyanis az új birodalmi egységes szövetség, amelynek kebelében mindenkinek tartoznia kell, nemzeti

szocialista szervezet, amely minden más irány ellen erős harcot folytat.

Ebben a szellemben alakították át az összes országos és helyi jellegű szövetségeket: még tisztán ipári dolgokban is a vezető csak százszerűen nemzeti szocialista érelmű ember lehet.

Mi volt az a körülmény, amely a német vendég- és italmérőipart a nemzeti szocializmus ilyen végletes párt-hívévé, egyik legjelentékenyebb vezetőjévé, sőt a kormányválság óta egyik főtámaszává tette? Semmi más, mint a gazdasági válság.

Ezek a megállapítások előzzék meg azt az objektív tudósítást, amelyet a „Svájci Fokadóslap” 31. száma a Harmadik Birodalom fejlődéséről közöl.

Főbb vonásaiban ez a következőképpen hangzik:

A német birodalom államátalakulásában a vendégüzemek különösen érdekes szerepet játszottak. A nemzeti szocialista párt kezdettől fogva annyira a legnagyobb tömegekre szorított és olyan intenzív befolyást érvényesített, hogy a szervezet sohasem lehetett volna hatásban olyan erős, ha céljaira nem használna volna fel a vendégüzemeket. A nagy városok lehetőleg kedvező fekvésű helyein vendéglőket szemeltek ki maguknak, amelyek a pártélet központjaivá váltak, miután a rohamesapatok szállták meg azokat. Ezek a helyiségek mindenben rendelkezésre álltak, amelyeket másutt csak tekintélyes pénzbevitel árán érthettek volna el.

Bizonyos, hogy a vendéglősöknek eleinte aggályaik voltak, amidőn helyiségeiket ily módon egyenruhás szervezetek hivatalos helyiségeivé átalakítva látták és hogy a rendőrség is gyakrabban közbelépett, ez is magától értetődik. Elsősorban a vendégüzemek egyre növekvő gazdasági válsága a felelős ezért a fejlődésért, minthogy ezek a „viharok” legalább egy bizonyos törzsközönységet biztosítottak a helyiségnek.

Kétségtelen, hogy a német vendégipar a gazdasági válság következtében inkább és súlyosabban szenvedett, mint bármely más országé. Csak nemrégiben, az 1924–1929-es években, is kénytelen volt egy túlméretezett tökebefektetés következményeit viselni, amely nagy átlagban idegen eszközök útján történt meg. Az 1928. évi vagyonadó statisztika a német vendégiparban nyugvó tőkét kerekén 4 milliárd márkában jelöli meg, amelyből 1,5 milliárd márka idegen pénz. Az 1924–28. években a vendégiparban körülbelül 1 milliárd márkányi újabb befektetés történt. Az évi kamatterhek még ma is legalább 120 millió márkára rúgnak.

Nem tekintve ezt a megterhelést, amelynek súlya a gazdasági válsággal együtt növekedett, a kinestár azzal a kísérlettel próbálkozott, hogy az államháztartásban mutatkozó hiányokat az italfogyasztás súlyosabb megadózottsásával fedezze. Az első söradómelés 1930 június 1-én lépett életbe, míg a második, amely a községi söradót és a községi italadót teremtette meg, 1931 decemberében jelent meg, egyidejűleg az égetett szeszesitalok monopólium illetékének literenként 2,50 márkáról 4 márkára való felemelésével. A fogyasztás nagymértékben csökkent és ez számtalan tönkremenést eredményezett. A vendégiparban történt kényszereladások által 1932-ben kisebb helyiségeknel az adósságoknak mindössze 45%-a térült meg, nagy háztartásoknál pedig átlagosan 15%-nál is kevesebb.

Birodalmi szövetség alakult „Vendégipari Birodalmi Egységes Szövet-

ség” néven. A már fennálló vendégipari egyesületeket nem szüntették meg ugyan, de a jövőben a legfelsőbb hatóságokkal való érintkezés kizárólag a „Birodalmi Szövetség” útján fog megtörténni. Ennek három alosztálya van, külön az italmérőüzemek, külön a szállodaiipar és külön a szórakozóhelyek részére.

Ami ezideig a vendégipar érdekében történt, az természetesen nem kielégítő. Már egy idő óta sem Porosz- sem Bajorországban nem adnak új koncessziókat. Az áruházaknak adott italmérési engedélyeket lassanként visszavonják. Fontosabbak látszólag azok a korlátozások, melyeknek a csemegekereskedelem lesz az alanya égetett szesz-, bor- és sörilleték tekintetében. Mindeddig azonban a törvényhozás e tárgyban még nem döntött.

A német vendégipar jövő helyzete szempontjából döntő jelentőségű lesz természetesen a közzetett adóztatás külsőben álló rendezése. 1932 márciusában az ismeretes sörsztrájk eredménye adómérséklés volt. Azóta a söradó maximális alapon amelyre a nagyvárosokban legtöbbször kerül, mint községi söradó 6 márkára, mint országos söradó pedig 9 márkára rúg, míg azelőtt az országos söradó 12 márka és a községi söradó 10 márka volt. De minthogy az áralakulásnak továbbra is súlyosodó tendenciája van, az adók súlya ma nem sokkal csekélyebb, mint a mérséklés előtt. A sörfogyasztás 1913 óta a felére csökkent és míg a lakosság fejenkénti sörfogyasztása az 1928–29. években 90 liter volt, 1932-ben ez már csak 50 liter. Várható azonban a pénzügyi anyagujjirendezés keretében a söradó mérséklése. A pálinkafogyasztás a békebeli állapot egyhatodára csökkent. Nagyon kétséges, hogy e tekintetben mit hoz a jövő. Bár a monopólium illeték felemelését 1932 márciusában visszavonták, ennek mégsem volt jelentékeny hatása a már nyilvánvalóan elriasztott fogyasztásra.

Bizonyos, hogy a következő költségvetési évben csökkeni fog a községi italadó, amelyet a detailár 10 százalékkal, a sört és a tejet kivéve, minden italnál felemelnek. Ez a községeknak

Órizzedj a későbbi utánzatoktól.
Tokaji pezsgő
NÖSNER, V., Hollán u. 2.
rendelhető. — Telefon: 19-4-89.

egy 30 millió márkányi összbevétel juttatott s ezáltal pénzügyileg hibás lépésnek bizonyult, mivel a fogyasztást tekintve az eredménynek 2/3-szer ekkorának kellett volna lennie. Tény, hogy az adóbehajtás és ellenőrzés szempontjából olyan tetemes nehézségekkel jár, hogy ez a kisvárosok szempontjából valóságos nyűgöt jelent.

Néhány szót kell szólnunk végül az idegenforgalomról és ennek a tárgyból a minap hozott törvényes intézkedésekről. A német városi statisztika szerint 89 nagyvárosban az 1932. évben az idegenek teljes létszáma 7,85 millió volt, s ennek 10,1 százaléka külföldi.

Nagyon erős az idegenforgalom esőkénese, főleg ami a külföldiek forgalmát illeti, szemben az elmult esztendővel. Az 1930. évben 85 városban meg 1,44 millió külföldi idegen tartózkodott. A mostani évben egy még további esőkénéssel kell számolnunk. E célból az idegenforgalom emelésére külön szervezet alakult (Idegenforgalmi Birodalmi Választmány), melyben minden érdekelt képviselve van. A kormányzatnak és a pártoknak a nagy tömegekre való jelentékeny hatását talán lehetséges lesz az idegenforgalom szabályozására fordítani. Ettől pedig a vendégipar, amely természetesen a bizottságban képviselve van, kedvező fordulatot várhat.

Nem tekintve a német vendégipari viszonyok feljavítására szolgáló terveket, a jövő teljesen az általános gazdasági fejlődés további folyamataitól függ. 1929-ben a német nép jövedelmének kerekén 10 százalékat költötte el vendégüzemekben, körülbelül 7 milliárd márkát. A mult évben Németország népének összjövedelme 50 milliárd márka volt, de a vendégüzemek forgalma alig haladta túl a 3,5 milliárd márkát, tehát az összjövedelemnek csupán 7 százalékat.

Disznótorverseny

Megírtuk, hogy az ipartestület a mult hóban elhatározta, hogy a tél folyamán disznótorversenyt rendez. Mi egész jó gondolatnak tartjuk, hogy a vendéglősök a magyar ételspecialitásokat valami formában bemutatják és népszerűsítik. De utóbbi érdekében szükségesnek tartanók, hogyha a disznótorversenynek nagyobb reklámot csinálnának. Szerintünk az ilyen versenynél nemcsak az lehet a cél, hogy szakembe-

rek jelenjenek meg és fogyasszák az elkészített ételeket és bírálják annak minőségét, hanem az is, hogy a fogyasztóközönség is jelenjen meg, kedvelje meg ezt a magyar specialitást és az is nyilvánítsa véleményét. Hogy a „jó falatokra” van közönség, azt láthattuk a mult évben rendezett szendvics kiállításban, ahol az inyenek elepték a termet, úgyhogy a kiállítás megnyitása napjának első órájában

SCHWARZ TESTVÉREK

BORNAGYKERESKEDŐK, BUDAPEST-KÖBANYA.
Pince és iroda: Halom ucca 7. Telefon: 48-1-38.

„zajos sikere” volt — mikép azt a jól szerkesztett „Magyar Szakács” című lap is megírta. A sikeren felbuzdulva a Magyar Szakácsok Köre az idén is, nagyobb helyiségben, megrendezi a két napra tervezett szendvics-kiallítást és figyelemmel a tapasztalt hibákra, amely a nagy látogatottság miatt bekövetkeztek, az idén már kiküszöbölik azokat.

E magyar különlegességről — legálább kutatásunk szerint — a disznótornak nincs szakirodalma. Pedig nagyon érdekes volna, hogyha arra hivatott személy nyomtatásban közkinésé tenné a különféle disznótoros eledelek elkészítésének módját. Talán a most folyó disznótorverseny valamely szakácsot arra ösztönöz, hogy egy füzetbe kiadja ezeket a recepteket. Úgy gondoljuk, hogy a különféle disznótorok elkészítésének módja a nagyközönséget is érdekli.

A disznótoros verseny résztvevői, a kiadott sorrend szerint a Britania Szálló Szondy Sörözőjében múlt hó 16-án *debreceeni*, 23-án a Kéményseprő vendéglőben *egyéni* és november 30-án a Noficzter Béla vendéglőjében *somogyi* disznótör volt, December 7-én a Bíró Dénes vendéglőjében *egyéni*, december 14-én Tory György vendéglőjében *vasmogyai*, december 21-én Mayer Pál éttermében *burgenlandi*, december 28-án a Horváth Mihály vendéglőben *egyéni*, 1934 január 3-án Malosik Ferenc vendéglőjében *fejérmegyei* (Mór),

január 10-én Ammer János vendéglőjében *tolnai*, január 24-én Chvalkovszky János vendéglőjében *egyéni*, január 31-én Sipos Károly vendéglőjében *szegedi*, február 7-én Erzsébet Királyné Szálló Éttermében *somlói*, és február 14-én a Metropol Szálló Éttermében *erdélyi* disznótorverseny lesz.

Az egyik kartárs „burgenlandi” disznótort fog bemutatni. Erre nézve nekünk az a megjegyzésünk, hogy a magyar „Burgenland” nem létezik. Az osztrákok tetszeleghetnek maguk között ezzel az elnevezéssel, de a magyar ember előtt csak Nyugatmagyarország megszállott része létezik. Nem volt az a földszív soha Burgenland! Tőlünk a trianoni szerződés alapján Moson-Sopron és Vas megyéből elorozott főlásd Nagymagyarország területe volt és lehetleg hamarosan ismét azzá lesz. Hegyeshalom ezidő szerint még országhatár, a vele szomszédos Miklóshalom pedig ezidő szerint Ausztriához tartozik, egy kis megye az országhatár. Úgy tudjuk, Hegyeshalomban — tehát Moson megyében — úgy készítik a disznóölés alkalmával a kolbászféléket meg hurrkát, mint Miklóshalmon. Valószínűleg mindkét helyen készítik a hajdinakás hurrkát. Ha tehát különleges disznótort kíván az említett kartárs feltalálni, úgy tessék csak kiírni, hogy „mosonmegyei.” A versenyprogram összeállításánál illyértelmű cenzurálást kellett volna gyakorolni.

adva és az üzem két hónapon keresztül szünetelt, az üzemutódlás nem állapítható meg.

Az említett kormányrendelet és igazgatósági határozat alapján csak nagyon ritkán fordultak elő panaszok az üzemutódlás kérdésében. Ezt a nyugalmi állapotot azonban feldúlja az OTI által, hogy olyan joggyakorlat bevezetését sürgeti, amely ellenkezik az említett igazgatósági határozattal. A Munkügyi Szemlének ezévi október havi számában olvasunk olyan ítéleteket, amelyeknél az üzemutódlás szavatosságát 5 hónapi üzemszünet után is megállapította a bíróság. A hivatkozott lap alapján az alábbiakban közöljük ezeket az ítéleteket:

A perbeli esetben pedig felperes üzemének az előd üzemével való azonossága mellett szól az a körülmény, hogy felperes ugyanabban a helyiségben elődével azonos tartalmú kereskedést folytat. Az üzem ipari vagy kereskedelmi ágazatának azonossága ugyanis mindakkor megvan, ha az előd üzemi gépleányegében az utódüzemben is felismerhető, — már pedig a felperes üzemében a bőrökön és a cipéskellékekben Kivül cipőfelsőrész ugyanúgy beszerezhető, mint az előd üzemében is lehetséges volt, felperes tehát az előd üzeméhez fűződött lényeges értékeket és előnyöket az üres helyiség átvételével is már megszerezte, mert az előd idejében oda- szokott vagy a helyi viszonyok folytán odautalt vevőkör igényeit a felperes üzemében is ugyanúgy kielégítheti, mint korábban az előd üzemében kielégítette. Ez utóbbi lehetőség egyben kizárja azt, hogy az előrebocsátott tényállás szerinti néhány havi üzemszünetela két üzem azonossága megszűntnek tekintessék, mert az az idő az előd üzemhez szokott vevőkör szétoszlására elég nem lehetett s mert az üzem azonossága nem köthető az azt látogatók személyszerinti azonosságához, mint-hogy az utóbbiak az üzemtulajdonos változatlansága esetében is, időnként különböző okokból (halál, elköltözés) anélkül változnak, illetve maradnak el, hogy ezzel az illető üzem jellege megváltozna. (Mf. XVII. 1914/1930 sz. ítélet.)

Ugyancsak azonos elven nyugszik az ítéletábra MF. XVI. 1194/1932. sz. ítélete is, mely szerint: „Az üzemazonosság pedig akkor forog fenn, ha a későbbi üzem a korábbi üzemmel lényegileg azonos jellegű és terjedelmű és emellett a korábbi üzemtől olyan — akár korporális, akár inkorporális — értékeket vett át, hogy a két üzem egy gazdasági egységnek, a későbbi üzem folytatásának tekintendő. A fenti tényállás szerint pedig felperes üzemének telepe, jellege és terjedelme ugyanaz volt, mint az előd üzemének gazdasági folytatása.

Rendkívül csodálkozunk azon, hogy az olyan ügyeket, amelyeknél a hónapot meghaladó üzemszünet fordul elő, az OTI bíróság elé viszi, holott az említett elvi jelentőségű igazgatósági határozat értelmében a 2 hónapi üzemszünet elegendő arra, hogy az üzem-

Zavarok az üzemutódlás körül

— Fenn kell tartani a 9090/1931. M. E. számú rendeletnek, továbbá az OTI igazgatóságának 206.043/1933. sz. határozatában foglalt rendelkezéseket. — Nem szabad újabb joggyakorlat bevezetésével az üzemutódlás kérdését felkavarni. —

Az iparosságnak néhány évvel ezelőtt az OTI-val szemben egyik legfájóbb sebe volt az *üzemutódlás kérdése*, amikor is hallatlan igazságtalanságok fordultak elő. — Megtörtént, hogy a gyantlan iparos kivett egy üres üzemhelyiséget, melyben azelőtt azonos szakmát folytató és az OTI-val hátralékban levő üzem működött és az üzemutódlás révén az *utóbbi bérlet feloldásá tettek az előbbi bérletnek hátralékaiért*. Megtörtént, hogy valaki árverésen megvett egy üzemet berendezésével és később nagy meglepetésére az OTI kiírta az előző tulajdonos hátralékát is az árverési vevőre.

Ezeket az igazságtalanságokat részben eliminálta a 9090/1931. M. E. számú rendelet, mely világosan kimondta, hogy *üzemazonosságot nem lehet megállapítani árverési vétel, vagy csődeljárás, illetőleg kényszerjegyzési eljárás során történt átvétel esetében, hogy ha a szerzés esetében rosszhiszeműség nincs*.

Ezenfelül érvényben van az OTI autonóm elnökségének és igazgatóság-

gának még 1930 év július hó 28-án 206.043/1933. szám alatt hozott határozata is, amely kimondta, hogy *„amennyiben valamely munkaadó azon a helyen, ahol előzően valamely üzem működött, az előző üzemmel azonos gazdasági terelékenységét anélkül kezd vagy folytat, hogy az előző üzemtől akár annak üzleti cégét, akár áruraktárának, üzleti részleteinek, gépeinek, berendezéseinek, követeléseinek, illetve tartozásainak számított részét, akár üzleti titkait, vagy szabadalmát átvette volna, az üzemazonosság csak akkor állapítható meg, ha a szóbanforgó üzem az előző üzem folytatásával összefüggő, gazdaságilag jelentős értéknek: az oda- szokott vevőkörnek az előnyeit is élvezzi.”*

Fontos az igazgatósági határozatnak az a része, amely arról szól, hogyha az üzemet későbbben bérlet az előző üzem megszűnését követő két hónapon túl kezd az előző üzem helyén működni, akkor az üzemazonosság az odaszokott vevőkör alapján sem állapítható meg. *„Az esetben tehát, hogyha az üzemhelyiség két hónapon át nem volt bérbe ki-*

Vendéglők, éttermek és kávéházak részére

LÉGFÜTÉSEK ÉS KÁLYHÁK

legrégibb és legolcsóbb bevásárlási forrása:

PASCHKA ÉS TÁRSA Budapest, V., Mária Valéria u. 10. — Tel.: 82-0-41.

utódlás ne legyen megállapítható. A leghatározottabban tiltakozunk az OTI-nak ezen eljárása ellen és követeljük, hogy mindaddig, amíg az OTI igazgatósága az említett elvi jelentőségű határozatát meg nem változtatja, azt respektálja és ne vigyen a bíróság elé olyan ügyeket, amelyeknél az említett igazgatósági határozat értelmében 2 hónapnál hosszabb üzemzúnet fordul elő és így amelyeknél üzemutódlás nem állapítható meg.

Semmiképpen sem helyes az üzemutódlásnak nyugvópontra jutott kérése körül most zavart támasztani.

helytelenítjük a Munkaügyi Szemlének a korábban közölt bírósági ítéletekhez fűzött azt a megjegyzését, amellyel az illetékes önkormányzati szerveket arra akarja rábírní, hogy revidiálják az üzemutódlás kérdésében jelenleg követett enyhébb gyakorlatokat és a bírósági állásfoglalást tegyék magukévá.

Ilyen zavarok keltésére szükség, hanem ehelyett inkább arra kellene törekedni a Munkaügyi Szemlének, hogy minden tekintetben nyugalmi állapotot teremtsen.

és mi vendéglősök teljesen tönkremegyünk emiatt.

Azon csodálkozom, hogy eddig senkinek sem jutott eszébe, hogy ezt a törvényt hatályon kívül helyeztette volna.

Vajjon mennyi adót fizethet a szövegírók egyesülete és mennyi jövedelmet vall be évenként?

Mi vidéki vendéglősök kérjük az igen tisztelt Szerkesztő urat és az elnökséget, hogy ezt a lehetetlenséget azonnal szüntessék meg, terjesszék a kormányunk elé és vegyék ki a nótát a fenti törvény védelme alól, hisz a nóta nem tudomány, vagy legalábbis nem olyan nagy tudomány, hogy azt törvény védje meg, ez csak arra volt jó eddig, hogy néhány ember évenként hihetetlen nagy vagyont szerezzen ezen a címen. Ezt ma már nem lehet megengedni.

1933 november 22.

*

Mi ezt a levelet az országos egyesület elnökségének bemutatjuk. Az egyesület elnöksége, mivel névtelen levélről van szó, továbbá mivel a levélben a panasz konkrétizálva nincs, az általánosságban felemlített panasszal nem kíván foglalkozni és azt vissza adta.

Mi sem tudjuk, ki küldte a gépirásos levelet, de azért a lapunkban megadjuk a választ arra.

De vegyük sorjában a panaszokat.

1. A magyar szerzői jogról szóló törvényeikk nem az 1921. évi 44. tc., hanem az 1921. évi 54. tc. szól. A törvény végrehajtása vagy módosítása nem tartozik a miniszterelnök hatáskörébe, hanem az igazságügyi miniszter hatáskörébe. Olyan egyszerűen mégsem megy, hogy egy miniszter névtelen kivánságra egy kihirdetett törvény egyes szakaszait törölje.

2. Téves, hogy egy nóta vagy dal szerzése nem tartozhat a törvény védelme alá. Mi biztosak vagyunk benne, hogyha a névtelen levélíró egy jó slágerdal vagy nótát komponált volna, kikérné magának azt, hogy az ő szellemi termékét ingyen előadják és ebből neki ne volna haszna.

3. Hogy 13 év alatt rengeteg bírságot fizetett, ennek bizonyára több oka van: Az egyik ok az is, hogy a levélíró nem olvas szaklapot. Lapunk a zeneszerzői jog ügyéről már nagyon sokat írt és megmagyarázta, hogy mit kell csinálni a vendéglősnek vagy korezmárosnak, hogy a zenéltetés miatt kellemetlensége ne legyen és hogy méltányos átalány fizetéssel szabaduljon mindenféle vexatúráktól.

4. Hogy miképp történt, hogy ezt a törvényt hozták, ezt is már nagyon

A zeneszerzői jogról

Egy dunántúli nagyobb városból a következő névtelen levelet kaptuk több vidéki vendéglős aláírással:

Tisztelettel kérjük, hogy kérésünket a vendéglősök elnökségéhez eljuttatni és küldöttség útján sürgősen a miniszterelnök úrhoz vinni igazságos ügyünket, hogy az 1921. évi 44. tc. 49. 52. és 57. §-ait vegye ki a szerzői jogbitorlás oltalma alól, mert a nóta, a dal, nem tartozik azon tudományos feltalálások és nemzetet érdeklő nagy jelentőségű események közé, hogy azt a törvény védelme alá vegye.

13 év óta rengeteget fizettünk már ki bírság címen vagy tagság címen.

Ugyanis — nem tudjuk, hogy miként történhetett — 1921-ben megalakult a Magyar Szövegírók, Zeneszerzők és Zeneműkiadók Részvénytársasága, Budapest, IV, Gerlőczy u. 3. szám alatt, és mivel abban az időben igen könnyen hoztak törvényeket, nem igen vizsgálták, hogy az egész nemzet érdekét szolgálja-e vagy pedig csak egy szűkebb-körű társaságét, a törvény oltalma alá vették a nótákat is, melyszerint nyilvános helyeken, vendéglőkben stb. csak azt a nótát szabad húzni a cigányoknak, amiről a vendéglős a díjat a fenti társaságnak megfizette.

Ez tart 12 év óta és aki nem lép be oda tagnak, vagy nem fizeti le az évi 34 pengőt, mivel a társaságnak minden nagyobb városban vannak megfigyelői, akik azt ellenőrzik — magyarul spiclizik, — ha egy cigány, vagy

egy vándorénekes olyan nótát énekel el, mely a főnti cégnél be van jegyezve, már a harmadik napon felszólítják, hogy ennyi meg ennyi kártérítést fizessen, vagy azonnal lépjen be tagnak, mert máskülönb 5000 pengő erejéig kártérítési pert akasztanak a nyakába és ezt meg is teszik. Régebben 5 millió korona volt a taksa.

A társaság azonban nagylelkű is tud lenni, mert ha nyomban beiratkozik a vendéglős hozzájuk, vagy lefizeti az évi 34 pengő tagsági díjat, akkor 200 pengővel megszabadul a pertől és a sok huzavonától.

Az országban egész sereg vendéglős megy emiatt tönkre és állandóan per alatt állanak.

A dal, nem olyan nagy tudomány, hogy azt törvény védje meg, hisz számszámantalan juhászbojtar kitalál nótát és ha eszébe jut, hogy Budapesten van egy társaság, ahová ha bejelenti, hogy egy nótát talált ki, akkor azt csak úgy szabad eldalolni, ha 34 pengőt évenként lefizet, vagy állandó tagja lesz a cégnek.

Honnan tudja az a vendéglős, hogy ha egy cigány vagy vándorénekes a vendéglőjében egy nótát énekel, hogy azt nem szabad másképpen a vendégeknek hallgatni, ha csak le nem fizeti a 34 pengőt, hisz egész hónapon át sem vesz be ennyit!!!

Egy nótáért talán ez mégis sok!!! Hogy ennek a társaságnak mily horribilis jövedelme van évenként, arról fogalma sincs senkinek, hisz az egész ország vendéglősei mind tagjai csak azért, mert máskülönb teljesen tönkreteszik.

Az állam nem járulhat hozzá, hogy egy társaságnak ilyen nagy jövedelmet biztosítson akkor, amikor az emberek az adót sem tudják fizetni, pedig ez állami érdek. Százazrek folynak be évenként a szövegírókhoz ezen a címen

Gróf Somssich Tihamér**Borgazdasági Részv.-Társ.**

kitalásteftett borai vezetnek.

Pincészet: udafok, Péter Pál uca 24. sz

Központi iroda:

Budapest, VI., Andrásy út 29. — Tel.: 14-2-85

Borközraktár és Borértékesítő Részvénytársaság

Petőfi út 10-12.

BUDAFOK

Telefon: 69-8-01.

sokszor megírtuk. Ezt a törvényt a magyar törvényhozás azért hozta, mert erre a kormányt kötelezték. Ugyanis a szerzők nemzetközi uniója kijárta azt, hogy a Népszövetséghez tartozó minden tagállam, a szerzői jog védelmére ilyen törvényt hozzon. Ilyen törvény van Ausztriában, Németországban, Svájcban stb. A levélírónak ajánljuk, hogy olvassa el a m. kir. belügy-miniszteriumnak 168.800/1924. B. M. sz. körrendeletét, akkor még többet fog tudni.

5. Arról, hogy hány vendéglős ment az országban a szerzői jogdíjak miatt tönkre, statisztikai adatok nekünk nem állnak rendelkezésre.

6. Hogy a dal komponálása nagy túmány-e vagy nem, erről hiába vitatkozunk. Mi őszintén bevalljuk, semmiféle dalt nem tudunk „kitalálni.” Bartók, Hubay, Dohnányi, Kodály, Fráter Lóránt, Danka István, Lehár, Ábrahám Pál, Liszt Ferenc, Beethoven, Schubert, Verdi, Mascagni stb. érteinek és értettek a komponáláshoz. Sok juhászbojtárt ismerünk vagy láttunk, de nótacsináló juhással még nem találkoztunk. De feltéve, hogy van ilyen juhászbojtár, annak a nótáját

ingyen lehet énekelni, mert a juhászbojtár nem tagja a Zeneszerzők Szövetségének, tehát az nem is védheti annak szerzeményét.

7. Mi esodálkozunk azon, hogy a névtelen levélíró azt hiszi, hogy csak ő jött erre a gondolatra, hogy ezt a törvényt módosítani kell. Mert hatályon kívül helyezni azt nem lehet. Van egy kitünő régi operett, amelyben Rip van Winkle 40 évig alszik és mikor e hosszú idő után felébredt, azt hitte a világ nem változott. Ügylátszik a levélíró csak 13 évig aludt, mert ha ébren lett volna, tagja lett volna a vendéglősszakosztálynak és az országos egyesületnek, ha olvasta volna a Fogadó lapunkat, úgy tudhatná, hogy az utóbbi években tartott országos kongresszusoknak mindegyikében e törvény módosítását tárgyalták. Erre nézve megkérdésheti Nagy Lajos kartársat, az igazolni is tudja. Elhiheti, e tárgy előadója sokkal nagyobb felkészültséggel foglalkozott ezzel a törvénnyel, mint a levélíró.

8. Hogy mennyi adót fizet a Zeneszerzői Szövetség azt nem tudjuk, de mivel nyilvános számadásra kötelezett vállalat, akármelyik Pénzügyi Kommisszár-közölt mérlegében megállapíthatja.

Különbéle közlemények

A berkezelési tanfolyamra

december hó 5-éig lehet még jelentkezni. A tanfolyam 11 napig tart és a jelentkezéssel együtt 16 pengő tandíj lefizetendő. A tanfolyamot a budafoki állami pincemesteri szakiskolában lesz megtartva, hétköznap d. u. 3-6-ig.

Üres lesz a bugyiláris!

Ha olvasóink e sorokat olvassák, bizonyára a sokféle adófizetésre gondolnak. Igazuk is van, a sok adóintésk kiüritik a zsebeket. De most másról léssen szó. Egy helyi érdekképviselet újonnan választott elnöke tette e kijelentést, hogy szép-szép e tisztség, de az üzleten kívül a közérdekért eltöltött idő és ingyen munka, a sok reprezentációs szereplés mellett „hamarosan kiürül a bugyiláris.” Hiába, ninesen öröm ürmön nélkül! Bizony az elnöki tisztség nem is való egy skótnak. A rang, a tekintély és a velejáró társadalmi pozíció megkívánja, hogy méltóan betöltse a tisztséget, ez pedig pénzbe kerül. S mivel ebből a fajtából most a legkevésbé van és ezen állítunkat a Nemzeti Bank legutóbbi kimutatása is igazolja, mert a szóbanforgó kimutatás szerint oly gyenge bankforgalom, ami az elmúlt hónapban volt, egyáltalában még nem volt. Hát hogyné ürülne ki oly hamar a buksza! De erre is talál-

ható egy megoldás. Többet kell abba beletenni! Mi a magunk részéről azt tartjuk, hogy a közérdek érdekében kifejtett munka alkalmával felmerült készkiadásokat valahogyan meg kellene téríteni. Ezt senki sem veheti rossz néven. Ha egy környékbeli elnök ipari érdekből a fővárosba jön, hogy a pénzügyigazgatásnál vagy egyik miniszteriumba eljárjon, legszerényebb számítás mellett 4-5 pengője elfogy. Egy évben legalább 50 ilyen útja van egy elnöknek, beleszámítva a gyűléseket is. Tehát 200-250 pengőt elköltött. A mai üzletviszonyok mellett ezt az összeget nem egykönnyen lehet nélkülözni. Tudjuk, hogy az elnöki tisztségtől senki sem akar üzletet csinálni, de méltányos, hogy a kézpénzkiadásait a közület az elnöknek megtérítse. Úgy tudjuk, az önkéntes kontáruledzők kéri már kiadásait megtérítését.

BOSCHÁN VERMOUTH kitünő étvágygerjesztő

X., Gyömrői út 35. sz. Kada uca sarkán kb. 190 négyszögöl terjedelmű telek saroképülettel, nagy szinpaddal, vendéglős részére igen alkalmas, azonnal beköltözhető, előnyös feltételek mellett eladható. Felvilágosítást az Országos Iparbank Rt., Budapest, V., Ferenc József tér 6. (Gresham-palota), tel.: 82-8-53) ad.

Bűnvádi eljárás alatt álló ipartestületi tagok tagsági jogai.

Az 1932. évi VIII. tc. 11. §-a azt az ipartestületi tagot, aki büntetett, az állam ellen vagy nyereségvágyból elkövetett vétség miatt bűnvádi eljárás, továbbá aki fegyházbüntetésre, három hónapig meghaladó fegyházbüntetésre, hivatalvesztésre vagy politikai jogok gyakorlásának felfüggesztésére szóló ítélet hatálya alatt áll, tagsági jogainak gyakorlásában értelemszerűleg korlátozza. A törvény ezen intézkedések végrehajtását az ipartestületek meg sem kísérelhetik addig, amíg az egyes tagjaik ellen indított vagy befejezett büntetőügyekben a bűnvádi eljárás során hozott határozatoknak a testületekkel való közlése a büntető hatóságok kötelezettségévé nem tetik. Az OKT most beadvánnyal fordult a kereskedelemügyi miniszterhez és kérte, hogy az igazságügyminiszterrel egyetértően intézkedjék aziránt, hogy minden képesítéshez kötött ipart üző iparos ellen valamely bűnvádi eljárás során hozott határozat illetékes ipartestületével közöltessék. Csak ilyen intézkedés biztosíthatja a fentemlített törvényes rendelkezés helyes végrehajtását.

Önálló iparosnak egyidejűleg más üzletben üzletvezetőként alkalmazása.

Önálló iparos, illetve kereskedő, ki saját maga is üzlettel bír s azt személyesen vezeti, egyidejűleg más iparosnak, illetve kereskedőnek üzletvezetője nem lehet. Az az önálló iparos, aki egyidejűleg más iparosnak is üzletvezetője, úgy tekintik, mint aki iparát nem gyakorolja. Ilyen esetben az ipar önálló üzésére kiadott iparjogositvány hatályának megszűnése tárgyában az 1922-XII. tc. 72. §-a alapján határozatot kell hozni (178563-1932. K. M.)

A SZAKMA TÁRSASÜSSZEJÖVETELEI.

December 1. D. e. 10 órakor Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékét ápoló asztaltársaság összejövetele özv. Glück Frigyesnénel (VIII, Rákóczi-út 5 Pannónia szálló étterme.

December 6. Este 7 órakor Jóbarátok vacsorája Moós Györgynél (VIII, Szigetvári uca 27.)

December 7. A disznótórus vacsoraverseny 4. napja: Biró Dénesnél (IV., Vámbáth körút 16.)

December 13. Este 7 órakor Jóbarátok vacsorája Mayer Istvánnál (IX., Drégely uca 7.)

A „Fogadó Magyar
Vendéglős”
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

A korcsmaiparérde-
keit képviselő
száklap

Az idei borok savtalanítása

A savtalanítás a bortörvényünk által megengedett borjavítási eljárás, mely abból áll, hogy a savanyú borokat szénsavas mésszel keverjük, amely a bornak savtartalmát leköti s azt fejtés által eltávolítjuk. Mielőtt a borainkat nagyban savtalanítani akarjuk, úgy járunk el, hogy az iltető borból literes mintákat veszünk ki s azt próbasavtalanításnak vetjük alá és pedig három mintát veszünk ki s azt hektoliterenkint kiszámítva, minden hektoliter savtalanító borra az egyik mintába 66 gram szénsavas méssznek megfelelő mennyiséget, a másik mintába 132 gram szénsavas méssznek megfelelő, míg a harmadik mintába 198 gram szénsavas méssznek megfelelő mennyiséget keverünk, jól összerázzva, ülepedni hagyjuk. Ülepedés után a

mintákat megköstöljük és a legmegfelelőbbet fogjuk azután az egész borra alkalmazni. Ügyeljünk arra, hogy sok savat ne kössünk, mert ezáltal idei borunk, mely amúgy is üres, teljesen őrössé ne váljon. A szénsavas méssz bekeverése éppen úgy történik, mint az egyéb derítoszereknél szokás. A derítendő hordóból leveszünk 2-3 sájtár bort és a lemért mennyiségű szénsavas meszet az egyik sájtárban jól összekeverjük s a hordóba öntés után azt annak egész tartalmával jól összekeverjük s a hordót teleöntve, ledugaszoljuk. Négy-öt napi állás után a bort lefejtjük vagy leghyesebb a fejtesselel együtt leszűrni vagy hektoliterenkint 2-4 gram cersavval és 4-8 gram szelattinnal lederíteni és 8-10 nap után ismét lefejteti. Sz. B.

Borpiac

A borpiacra a nagykereskedelemben bizonyos lanyhulás állott be. Alig történnek vételek. A nagykereskedelemben gyengekézből eladatott Tiszazugon 180 hl 9.5 fokos bor lefejtve, literenkint 13 filléres áron. Hasonló eladatott 240 hl 9.5 fokos bor, fokonként 12 fillérért. Kiskőrösön eladatott 100 hl óbor 12.5 Malligand-fokos, literenkint 32 fillérért.

A külföldi borpiacok szilárdulása azonban a jelenlegi állapotot javítani fogja.

Pásztón a borkeresletben semmi üzlet nincs. Uglátszik ez ilyen rossz lesz egypár hétig. Az emberek nem keresnek s így bort sem vehetnek. A kereskedelemben is rosszul megy, vendég egyáltalában nincsen.

Nagykőrösön élénk kínálat mellett eladás nem jött létre. Miután a borokért kínált 16-18 fillérért literenkint a termelő nem akarják adni az újborokat.

Hahón csak kis tételekben történik boreladás, 10 fokos borokért 22 fillérért fizetnek.

Szurdokpuspökön eladatott uradalmi tétel 100 hl. Ezerjő és Mézesfehér 11.3 fokos, fokonként 2 filléres alapon. 50 hl 11 fokos vegyes fehér, fokonként 2 filléres alapon, 30 hl 11 fokos vegyes fehér literenkint 24 fillérért.

Gyöngyösön közepes kereslet és kínálat mellett eladatott 500 hl 11 fokos újbor literenkint 21 fillérért, 200 hl 11.5 fokos újbor literenkint 22 fillérért, 300 hl 10 fokos sötét otelló literenkint 20 fillérért.

Sopronban az e heti eladás 880 hl-t tett ki, literenkint 40-50 filléres áron óborokban.

Tokajhegyalján újborban 24 filléres árak alakulnak ki, míg óborokban szilárd az üzlet, 50-60 filléres ár mellett.

BOSCHÁN VERMOUTH kitünő étvágygerjesztő

Vendéglők, koresmák záróráját

a 9863-1920. M. E. számú kormányrendelet 5. §-ában nyert felhatalmazás alapján kiadott 9600-1923. sz. belügyminiszteri rendelet 1. §-a általánosságban éjféltutáni két órában állapította meg. A belügyminiszter azonban a 9863-1920. M. R. sz. kormányrendelet 2. §-a alapján feljogosította az összes másodfokú rendőrhatalóságokat (alispán, kerületi főkapitány), hogy — ha szigorúbb korlátozások volnának indokoltak — joghatóságuk alá tartozó községek, városokra, vagy akár egész törvényhatóságok területére is a 9600-1922. sz. B. M. körrendeletben meghatározott általános záróránál rövidebb zárórát is megállapíthassanak. Ezen zárórák megállapításánál rendszeren a fenti kormányrendelettel hatályon kívül helyezett helyhatósági szabályrendeletben megállapított záróráidőhatárok szolgáltak irányadóul. A fentiekből következik, hogy a főszolgabíró nem jogosult önállóan, a saját hatáskörében a fenti módon megállapított záróráhatáridőt megrövidíteni.

Ezeket pedig azért írjuk, mert több hevesmegyei kartárs hozzánk intézett soraiban panaszozzák, hogy esti 9 órákor üzletüket le kell zárni, tekintet nélkül arra, hogy beszálló vendéglő jellegű az üzletük. Sokszor előfordult már, hogy fuvarosok, akik esti 9 órákor érkeztek oda, hogy lovaikat megessék és ott éjjelre megszálljanak, a hatóság nem tűri, hogy az állatok el látása után a fuvarozók megvaesorázhassanak.

Ezen persze lehetné segíteni, de az a baj, hogy a hevesmegyei kartársak saját érdekük rovására a szakmai kérdéssel nem foglalkoznak, a szakma or-

szágos szervezeteinek egyikében sem tagjai, mert meg akarják spórolni a pár pengő évi tagsági díjat, de még száklapot sem olvasnak. Már pedig a szakmai érdekképviseletek csak tagjaik érdekében járnak és járhatnak el. Tehát bármennyire is igazuk van a hevesmegyei kartársaknak, nincs mód rajtuk segíteni, ha csak maguk nem járnak jogos ügyük után.

Közigazgatási rendezés során átcsatolt helységek iparosainak ipartestületi tagsága és felvételi díja.

Konkrét eset kapasan felmerült az a kérdés, hogy ha egy olyan községet, tanynát, vagy pusztát, melynek képesítéshez kötött ipart üző ipartestületi kötelekbe még nem tartoznak, csatol a m. kir. belügyminiszter olyan községhez, vagy városhoz, amely már meglévő ipartestület működési területéhez tartozik, az ily módon ipartestületi taggá váló iparosok kötelesek-e az ipartestületi felvételi díjakat megfizetni?

E kérdésre a kereskedelemügyi miniszter úr ez év október hó 21-én 37.438-VII. b. 33. szám alatt kelt leirtával az alábbiakban válaszolt:

Az 1932. évi VIII. tc. 10. §-a kifejezetten kimondja azt, hogy az ipartestület kötelekbe való felvételért a tagok felvételi díjat kötelesek fizetni. A törvény eme rendelkezése alól nem vehető ki az az eset sem, ha valamely község, pusztá, vagy tanya képesítéshez kötött ipart üző iparosai lakóhelyüknek — már valamely ipartestület működési területéhez tartozó — községhez, vagy városhoz való csatolása folytán vonatnak ipartestületi kötelekbe. A felvételi díjat tehát az ily módon ipartestületi tagokká váló iparosok ép úgy megfizetni kötelesek, mint azok az iparosok, akik új ipartestület alakítása következtében kerülnek ipartestületi kötelekbe.

Természetes, ha a m. kir. belügyminiszter úr olyan községet, tanynát, vagy pusztát csatolt egy másik községhez vagy városhoz, amelynek iparosai eddig is valamely ipartestület kötelekbe tartoztak, ezek az iparosok automatikusan tagjaivá válnak az új lakóhelyük szerint illetékes ipartestületnek és a felvételi díj megfizetésére nem kötelezhetők.

Kristály
ásványvizet kizárólag
Szent
Lukácsfürdő
tölt
Baktériummentes.
Üdítő,
Védjegye:
Szent Lukács az oroszálannal

Ha berait, mustját nem akarja tulkézni;

Ha szerves anyagot nem akar kénezésnél **borába, mustjába** bevinni;

Ha hordóit a lecspegő kéntől megakarja óvni, úgy használja

csepegés mentes

és tiszta kénessavval fejlesztő rovátkolt

kéncsőveinket

melyek elégsük után szilárd eredeti alakban maradnak meg és távolíthatók el.

Gyártja és forgalomba hozza:

THIO VEGYIPAR R.-T.,
Budapest, V., Arany János ucca 18
Telefon: 10-2-78.

A Méhtenyésztés

alapismeretei, tanítóképzők, intézetek, gazdasági irányú iskolák, méhészeti tanfolyamok magánosok részére írta:

Lakner Vidor

m. kir. méhészeti felügyelő. A mű legutóbb jelent meg a könyvpiacra 16 oldal terjedelemben s tanulságos ábrái alapján mindenki rövid idő alatt elsajátíthatja a méhészkedést. A könyv ára fűzve 4— P. postadíj 30 fillér. Ezek az összegek lapunk kiadóhivatalának előre beküldendők.

Szenzációs fűtési találmány!

Minden kályha fűtőfeljesítménye megduplázódik Preiner-féle fűtőfestite

Vidékre szállítók! Kérjen prospektust!
12 pengő.

L. Döbrentei tér 6. Tel.: 53-4-18.

Legolcsóbb drótkerítés

SOMOGYI ISTVÁN
SODRONYÜZEME

VII., Rottenbiller ucca 24. szám.
Dohány ucca sarok.

Gyártok a legegyszerűbből a legdizsesebb drótkerítéseket.
Költségvetés díjtalan.

KREIBICH

az ország legnagyobb szállodai, kávéházi és vendéglői összes személyzetek elhelyező irodája, mely 36 év óta áll fenn és úgy a főnök urak, mint az elhelyezett személyzet teljes elismerését érdemelte ki.

BUDAPEST, VI, Kaas Ivor u. 3.
Telefon: 85-4-66.

Páratlan sikere van

PODRUZZSIK BÉLA
a Hungária nagyszálló konyhafőnöke
Legújabb Szakácskönyvének
harmadik kiadásának

a polgári konyha, házi cukrászat és a diétás főzés ismereteivel. A könyv 10 pengő és a portó. — Megrendelhető az összeg előzetes beküldése mellett lapunk kiadóhivatalában.

Vacsoráért középiskolát, németet korrepetál, esetleg zongorát is, perfekt német egyetemista, szaklap főmunkatársa, nagy pedagógiai gyakorlattal, prima referenciákkal, éveket töltött Svájcban. Cím: **Berend L., Budapest, Rákóczi út 42.**

Fellner Béla f. ü. v.

Első belvárosi szállodai, vendéglői és kávéházi személyzeteket közvetítő iroda
Budapest, IV., Irányi ucca 1. sz.
Telefon: 84-2-92.

LAUFBAHN S.

bornagykereskedés, Budafok, Kosuth Lajos u. 66. Telefon: 69-8-75.
Ajánlja zamatos uradalmi fajborait legolcsóbb árek mellett.

NAGY IGNÁC

plincfelszerelési cikkek raktára

Budapest, VII., Károly-körút 9

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, u. m. hordószivattyúk, szűrőgépek, palackok, parafadugók, címkek stb. — Tel.: J. 115-15

Celluloid ajtóvédő

véd kopástól, piszkolódástól, minden színben és formában készül. Celluloid kilenes, klozettilés és fürdőszobabútor. **BOJÁR és TÁRSA**, Budapest, V., Lipót krt 4. Telefon 28-7-52.

Új fekete gránit síremlékek

már 300 P-ért kaphatók
MAZZI LUIGI
VII., GARAY UCCA 39. SZ
Telefon: 31-4-66.

Ajánlok

Szegedi édes nemes paprikát . . . P 4.—

Szegedi léléses rózsapaprikát . . . P 3.—

Horváth Ferenc paprikatelep, Szeged

Borpalota Rt.

Budapest, VI., Király u. 26.
Telefonok: 14-0-44 és 18-4-46.

Ajánlja kiváló minőségű márkás fajborait palackozva és hordótételben.

ÉRZEKENY FAJÓS LÁBAKRA

készíték orvosok által elismert új találmányú prima varrott **gyögcipőket, lúdtalp, fagyás, izzadás, tyúkszem, bőrkeményedések** ellen, garancia mellett a legújabb fazonban és színben 30 pengőtől. Precíz lúdtalpbetűket készítenek és raktáron is tartok különböző alakúakat és fajsúlyúakat. **NYÁRY JÁNOS** gyögcipész, Szondy ucca 25. sz. Gyögcipők egyedüli készítője. Címet kérem megőrizni. Kérjen ismeretát. Ingyen látávilágítás. Telefon: 29-7-90.

A Fogadó-Magyar Vendéglős kiadóhivatalában az alábbi plakátok szerezhetők be:

Kötelező a kifüggesztése az 1929. évi X. tc. alapján készült

fill.
Új Bortörvény-kivonat plakát drb-ja 90
Legalább 20 drb vételnél drb-ja 80
A korcsmai hitel eltörléséről szóló plakát drb-ja 60
(Kifüggesztése kötelező minden helyiségben)
A sütemény fogdosása drb-ja 30
Fiatalkorúak szesztilalmáról (1927. évi XXXIII. tc.) szóló plakát drbja 40
Padlóra köpni tilos plakát drb-ja 40
Éneklés és lármasz hatóságilag tiltva van plakátja drb-ja 40
Káromkodás, trágár beszéd tilos plakát drb-ja 40
Kutyákat üzlethelyiségbe behozni tilos drb-ja 40
Vidéki rendelésnél a plakátok — a portóköltés miatt — darabonként 10 fillérrel drágábbak.

Kávéházi és vendéglői berendezések új és használt

HEXNER

BUDAPEST, VII., KIRÁLY UCCA 25.

Telefon: 429-02.

Olcsón

szállít és szakszerűen kiszolgálja: mindennemű alpaca felszerelések, evőeszközök, billiárdasztalok, golyók, dákók, éttermi, márvány- és kártyaasztalok,

Sörkimérő készülékek, borkimérő pultok.

Székek, kertibútorok, hitelesített vendéglői üvegáruk. Használt berendezésekért legmagasabb árat adok.

A szerkesztésért felelős:

Pósch Gyula, kiadó.

Szegédszerkesztő: **Fekete Gyula**.